

Rekenvoorbeelden normering baten bedrijfskapitaal Bbz

Onderstaande rekenvoorbeelden beogen inzichtelijk te maken hoe de nieuwe normeringsystematiek van de baten bedrijfskapitaal Bbz in de praktijk werkt. De kern van de nieuwe systematiek is de wijziging van de berekening van de 'ten laste van de gemeente gebleven kosten', zoals gedefinieerd in artikel 48 van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz). Voor de berekening van deze kosten wordt vanaf 2013 uitgegaan van de voor een gemeente geldende *normbaten* kapitaalverstrekking in plaats van de werkelijke baten kapitaalverstrekking. Deze wijziging heeft effect op de vergoeding die een gemeente ontvangt op grond van artikel 48 van het Bbz en op de eventuele aanvullende uitkering op grond van artikel 52 van het Bbz. Bij de beschrijving van de verschillende stappen in het rekenvoorbeeld wordt hier verder op ingegaan.

Ten laste van de gemeente gebleven kosten =	(lasten levensonderhoud - baten levensonderhoud) + (lasten kapitaalverstrekking - <i>normbaten</i> kapitaalverstrekking)
---	---

Normbaten

De normbaten per individuele gemeente worden als volgt berekend:

Normbaten (2013) =	macronorm (54,9%) x gemiddelde lasten kapitaalverstrekking individuele gemeente in vijf voorgaande jaren ¹ (hier: 2007 – 2011)
--------------------	--

Declaratiedeel

Gemeenten ontvangen een vergoeding voor 75% van de ten laste van de gemeente gebleven kosten (declaratiedeel). Zoals boven beschreven wordt bij de vaststelling van de ten laste van de gemeente gebleven kosten echter niet meer gerekend met de daadwerkelijke baten kapitaalverstrekking, maar met de *normbaten* kapitaalverstrekking. Voor de baten ten behoeve van levensonderhoud verandert er niets. Het declaratiedeel dat een gemeente vergoed krijgt, wordt:

Declaratie =	0,75 * (lasten levensonderhoud - baten levensonderhoud) + 0,75 * (lasten kapitaalverstrekking - <i>normbaten</i> kapitaalverstrekking)
--------------	---

Budget en aanvullende uitkering

Gemeenten hebben een budget ontvangen voor de ten laste van de gemeente gebleven kosten die niet via het declaratiedeel voor vergoeding in aanmerking komen.

De aanvullende uitkering in het kader van artikel 52 van het Bbz 2004 blijft ongewijzigd bestaan. Gemeenten waarbij 25% van de ten laste van de gemeente gebleven kosten hoger is dan 115% van het budget, komen op grond van dit artikel in aanmerking voor een aanvullende uitkering. Wel wijzigt de wijze waarop wordt berekend of er sprake is van een budgettekort. Bij de berekening of er sprake is van een budgettekort wordt namelijk niet meer gerekend met de daadwerkelijke baten kapitaalverstrekking, maar met de *normbaten* kapitaalverstrekking.

Dit betekent in de praktijk dat de omvang van de werkelijke baten uit de verstrekking van bedrijfskapitaal geen invloed heeft op het recht op en de omvang van een eventuele aanvullende uitkering. De consequentie hiervan is enerzijds dat zogenaamde minderbaten volledig voor rekening komen van de gemeente, en dus niet worden gecompenseerd vanuit de aanvullende uitkering, en anderzijds dat de gemeente zogenaamde meerbaten zelf mag houden, en dat deze dus niet in mindering worden gebracht op een eventuele aanvullende uitkering. Indien het budgettekort volgens deze systematiek meer bedraagt dan 15% van het toegekende budget, dan is de berekening van de aanvullende uitkering als volgt:

¹ Met vijf voorgaande jaren aan het jaar t wordt bedoeld de jaren t-6 tot en met t-2. Als het om de normbaten in 2013 (= t) gaat, betreft dit de periode 2007-2011.

$\text{Aanvullende uitkering} = 0,25 * (\text{lasten levensonderhoud} - \text{baten levensonderhoud}) +$ $0,25 * (\text{lasten kapitaalverstrekking} - \text{normbaten kapitaalverstrekking}) -$ $1,15 * \text{budget}$

Voorbeeldberekening

Tabel 1 toont de basisgegevens van vijf willekeurige gemeenten die zijn gebruikt voor de berekening.

Tabel 1. Basisgegevens gemeenten (voorbeeld)

	Budget 2013	Lasten levens- onderhoud	Baten levens- onderhoud	Gemiddelde lasten kapitaal- verstrekking (2007-2011)	Gemiddelde baten kapitaal- verstrekking (2007-2011)	Normbaten kapitaal- verstrekking
Gemeente 1	360.000	1.945.000	935.000	695.000	430.000	381.555
Gemeente 2	15.000	80.000	0	105.000	110.000	57.645
Gemeente 3	320.000	1.220.000	40.000	1.585.000	710.000	870.165
Gemeente 4	685.000	3.675.000	2.210.000	3.215.000	1.960.000	1.765.035
Gemeente 5	5.000	0	0	75.000	10.000	41.175

In bovenstaand voorbeeld zijn voor de baten en lasten levensonderhoud gevestigde ondernemers de gegevens uit het jaar 2011 gebruikt ter benadering van de verwachte baten en lasten in 2013. De in het voorbeeld opgenomen bedragen voor bedrijfskapitaal zijn de gemiddelde lasten en baten over de periode 2007-2011. De macronorm bedraagt 54,9%, zoals bepaald in artikel 1a, tweede lid, van Regeling financiering en verantwoording IOAW, IOAZ en Bbz 2004.

Voor gemeente 1 betekent dit bijvoorbeeld dat de normbaten voor 2013 zijn: $54,9\% \times 695.000 = 381.155$. Zoals blijkt uit de tabel, realiseren gemeenten 1, 2 en 4 gemiddeld genomen meer baten dan hun normbaten, terwijl gemeenten 3 en 5 minder baten dan hun normbaten realiseren.

Wat houdt een gemeente onder de streep over?

Onderstaande tabel toont wat de gemeenten in dit rekenvoorbeeld onder de streep zullen overhouden. Bij de berekening wordt aangenomen dat de gemeenten in 2013 hetzelfde bedrag aan baten realiseren als zij gemiddeld over de periode 2007-2011 hebben gerealiseerd. De werkelijke nettolasten zijn de lasten die werkelijk gerealiseerd zijn door de gemeenten, gebaseerd op de gemiddelde lasten over 2007-2011, verminderd met de werkelijke baten. Het declaratiedeel en de eventuele aanvullende uitkering zijn berekend aan de hand van bovenstaande formules. Het resultaat is het bedrag dat een gemeente overhoudt of tekort heeft nadat de gemeente de volledige rijksbijdrage heeft ontvangen.

Tabel 2. Berekening van resultaat gemeenten

	(A) Budget	(B) Declaratie	(C) Aanvullende uitkering	(D) Rijksbijdrage = A + B + C	(E) Werkelijke nettolasten	(F) Resultaat = D - E
Gemeente 1	360.000	992.584	0	1.352.584	1.275.000	77.584
Gemeente 2	15.000	95.516	14.589	125.105	75.000	50.105
Gemeente 3	320.000	1.421.126	105.709	1.846.835	2.055.000	-208.165
Gemeente 4	685.000	2.186.224	0	2.871.224	2.720.000	151.224
Gemeente 5	5.000	25.369	2.706	33.075	65.000	-31.925

NB: *Werkelijke nettolasten zijn: (lasten levensonderhoud + lasten kapitaalverstrekking) - (baten levensonderhoud + werkelijke baten kapitaalverstrekking)*

Gemeenten 1, 2 en 4 houden ieder een bedrag over na ontvangst van de Rijksbijdrage, als gevolg van de door hen gerealiseerde meerbaten. Voor gemeenten 3 en 5 compenseert de Rijksbijdrage de netto lasten niet volledig, zij moeten dit verschil aanvullen uit andere middelen.